

افزایش اعتماد آژانس به ایران به خاطر همکاری "فعالانه" و "به موقع"

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش اخیر خود تایید کرده است که "ایران تحت پروتکل الحاقی دسترسی‌های تکمیلی به همه سایت‌ها و اماکن مورد نیاز برای بازدید را فراهم کرده و ایران همکاری "به موقع" و "فعالانه" در ارائه چنین دسترسی‌هایی داشته که موجب تسهیل در اجرای پروتکل الحاقی و افزایش اعتماد شده است.

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش اخیر خود تایید کرده است که "ایران تحت پروتکل الحاقی دسترسی‌های تکمیلی به همه سایت‌ها و اماکن مورد نیاز برای بازدید را فراهم کرده و ایران همکاری "به موقع" و "فعالانه" در ارائه چنین دسترسی‌هایی داشته که موجب تسهیل در اجرای پروتکل الحاقی و افزایش اعتماد شده است.

به گزارش خبرنگار ایسنا، جدیدترین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره اجرای تعهدات ایران تحت برجام روز دوشنبه هفته گذشته در حالی در اختیار 35 عضو شورای حکام برای بررسی قرار گرفت که آمریکا چندی پیش دومین مرحله از تحریم‌های یک‌جانبه‌ای خود علیه ایران را بر اساس برجام تعلیق شده بود را بازگرداند. تحریم‌های مرحله دوم آمریکا علیه ایران، بخش‌های مختلف انرژی و بانک را در بر می‌گیرد. متأسفانه این تحریم‌ها که به آنها حدود 300 گروه و فرد و شرکت اضافه شده است، بخش‌های مربوط به غذا، دارو و دیگر کالاها و خدمات بشردوستانه از جمله در حوزه رادیوداروها را نیز در بر می‌گیرد که با انتقاد شدید ایران و نیز برخی کشورهای دیگر به ویژه کشورهای باقی‌مانده در برجام شده است. مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا اخیراً در اظهاراتی توهین‌آمیز درباره مردم ایران گفت: ایران اگر می‌خواهد مردمش غذا بخورند باید به حرف آمریکا گوش کند. او گفته است که "به نفع ایران است که به حرف آمریکا گوش کند؛ در غیر این صورت، مردم ایران بهای آن را خواهند پرداخت."

پمپئو افزود: ایران باید تصمیم بگیرد که آیا می‌خواهد مردمش غذا بخورند یا نه. انجمن علمی پزشکی هسته‌ای کشورهای گذشته در بیانیه‌ای ضمن انتقاد به تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا نسبت به قرار گرفتن نام شرکت "پارس ایزوتوپ" در لیست تحریم‌های آمریکا به شدت اعتراض و از مجامع بین‌المللی و نهادهای مدعی حقوق بشر خواست، "نسبت به رفع تحریم داروهای رادیواکتیو اقدام جدی به عمل آورند." شرکت پارس ایزوتوپ تنها تامین‌کننده داروهای رادیواکتیو مورد مصرف مراکز پزشکی هسته‌ای کشور است.

این اقدام غیرانسانی به توقف فعالیت‌های تشخیصی و درمانی وابسته به داروهای رادیواکتیو در بیش از ۱۸۰ مرکز پزشکی هسته‌ای کشور که سالیانه به متجاوز از یک میلیون بیمار خدمات سلامت ارائه می‌دهند، منجر خواهد شد. همکاری "به موقع" و "فعالانه" از سوی ایران در ارائه چنین دسترسی‌های تکمیلی، موجب تسهیل در اجرای پروتکل الحاقی شده که اعتماد را افزایش می‌دهد.

بنا بر این گزارش، بعد از خروج آمریکا از برجام بسیاری بر این اعتقاد بودند که ترامپ بر این تصور بوده که با خروج او از برجام، از یک سو ایران واکنش شدید نشان داده و از برجام خارج می‌شود و از سویی کشورهای اروپایی نیز با او همراهی می‌کنند، اما هیچ کدام از این پیش‌بینی‌ها تا کنون محقق نشده است و ایران و سه کشور اروپایی با همراهی چین و روسیه بر سر حمایت از اجرای برجام و رسیدن به ساز و کاری برای منتفع شدن ایران از اجرای برجام در حال مذاکره هستند.

شایان ذکر است که مقاومت و تلاش ایران و 4+1 در این مسیر، آمریکا را به اقدامات شدیدتر و بیش‌تر علیه ایران و حتی کشورهای 4+1 که از متحدان و رقبای اصلی سیاسی و اقتصادی آن محسوب می‌شوند، وا داشته است. با این حال تلاش اروپا برای دست‌زدن به مکانیسمی که بر اساس آن ایران بتواند به معادلات نفتی و بانکی خود ادامه دهد به طور جدی ادامه دارد.

شاید برخی کارشناسان انتظار داشتند ایران برای نشان دادن واکنش خود به تحریم‌های آمریکا، اقدامی هسته‌ای را ترتیب دهد اما سیزدهمین گزارش مدیرکل آژانس نشان داد که همکاری‌های ایران با دیده‌بان هسته‌ای بین‌المللی در بهترین سطح ادامه یافته است.

در بخشی از این گزارش آمده است که "آژانس به ارزیابی اظهارنامه‌های ایران ذیل پروتکل الحاقی ادامه داده است و تحت پروتکل الحاقی دسترسی‌های تکمیلی به همه سایت‌ها و اماکن مورد نیاز برای بازدید در ایران داشته است. همکاری به موقع و فعالانه از سوی ایران در ارائه چنین دسترسی، موجب تسهیل در اجرای پروتکل الحاقی شده که اعتماد را افزایش می‌دهد."

همچنین، ایران کماکان به آژانس اجازه داده تا از نظاره‌گرها و مهر و موم‌های الکترونیکی آنلاین در

زمینه غنی و سازگی استفاده کند تا بدینوسیله وضعیت آنها در اماکن هسته و سازگی و بازرسان آژانس مخابره و جمع و آوری خودکار ثبت سوابق اندازه و سازگی و گیرگی توسط ادوات اندازه و سازگی و گیرگی نصب شده آژانس تسهیل گردد. ایران بنا به درخواست آژانس نسبت به صدور روادید درازمدت برای بازرسان منصوب آژانس اقدام کرده و برای آژانس در اماکن هسته و سازگی، محل کار مناسب فراهم کرده و استفاده از محل کار در مکان و سازگی های نزدیک سایت و سازگی های هسته و سازگی در ایران را تسهیل کرده است.

علاوه بر این، ایران تمامی اطلاعات ضروری برای قادر کردن آژانس جهت راستی و سازگی و آزمایشی تولید کنسانتره سنگ اورانیوم (UOC) و موجودی انبار UOC تولید شده در ایران یا به دست آمده از هر منبع دیگری را ارائه کرده است. در بازه زمانی گزارش اخیر آژانس، "کل موجودی ذخیره شده اورانیوم غنی و سازگی شده ایران از میزان ۳۰۰ کیلوگرم UF_۶ غنی شده تا میزان ۳۰۶۷ درصد اورانیوم ۲۳۵ (یا معادل آن در اشکال مختلف شیمیایی) فراتر نرفته است. تا تاریخ ۴ نوامبر ۲۰۱۸، میزان اورانیوم غنی و سازگی شده تا ۳۰۶۷ درصد اورانیوم ۲۳۵ ایران ۱۴۹۰۴ کیلوگرم بوده است؛ بر اساس برجام و مصوبات کمیسیون مشترک."

ایران ۱۰۷ تن آب سنگین از ایران خارج کرده است. ذخیره آب سنگین ایران ۱۲۲۰۸ متریک تن و کمتر از ۱۳۰ تن است. یکی از نکات قابل توجه در گزارش آژانس، اشاره آمانو به خروج آمریکا از برجام و اجرای تعهداتش است. آمانو در بخش "سابقه" گزارشش آورده است که "در تاریخ ۸ می ۲۰۱۸، رئیس جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، اعلام کرد که "ایالات متحده از توافق هسته و سازگی ایران عقب و سازگی نشینی خواهد کرد."

نکته دیگر در سیزدهمین گزارش یوکا آمانو این است که تایید می و سازگی کند، "از گزارش قبلی مدیرکل، ۱۰۷ تن آب سنگین از ایران خارج شده است و هم و سازگی چنین ایران ۱۰۵ تن آب سنگین برای تحقیق و توسعه و سازگی فعالیت و سازگی های مربوط به تولید ترکیبات deuterated برای برنامه و سازگی های پزشکی تحت نظارت مستمر توسط آژانس استفاده کرده است.

بر اساس این گزارش، ذخیره آب سنگین ایران ۱۲۲۰۸ متریک تن است و در طول دوره گزارش و سازگی دهی این ذخایر به بیش از ۱۳۰ متریک تن نرسیده است.

در چارچوب توافق هسته و سازگی و سازگی ذخایر آب سنگین ایران نباید از ۱۳۰ تن بیش و سازگی تر شود از این رو ایران بعد از آنکه یکی دو بار ذخایرش به میزان ناچیز از مرز ۱۳۰ تن عبور کرد و آژانس این مساله را "نگران و سازگی کننده" خواند در ترتیباتی، و سازگی مازاد ذخایرش را به خارج از کشور تحت نظارت آژانس منتقل می و سازگی کند.

گزارش از خبرنگار ایسنا: زهرا اصغری